

2017 Tekninen lautakunta	§ 80	02.05.2017
Kaupunginhallitus	§ 123	08.05.2017
Kaupunginvaltuusto	§ 43	22.05.2017

**Päijät-Hämeen maakunnallinen ruoka- ja laitoshuollon yhtiöittäminen ja organisointi.
Esitys Heinolan ruoka- ja siivouspalvelun järjestämisestä.**

866/00.01.00/2017

Tekla 02.05.2017 § 80

Valmistelijat: teknisen toimen johtaja Tapio Pesonen,
puh. 050 593 9676,
palvelupäällikkö Elsi Lääveri, puh. 044 797 6927, etuni-
mi.sukunimi@heinola.fi

Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymän perustamisen valmistelua varten on perustettu useita alatyöryhmiä. Tukipalvelutyöryhmä esitti kuntajohtajista koostuvalle työvaliokunnalle työryhmän (jäljempänä ohjausryhmä) perustamista etsimään kustannussäästöjä ruoka- ja siivouspalvelujen yhdistämisestä.

Maakunnan kuntajohtajakokous antoi konsernipalvelujohtaja Mika Mäkiselle toimeksiannon kutsua koolle esitetty työryhmä valmistelemaan ruoka- ja laitoshuoltopalvelujen yhdistämistä maakunnassa.

Mukana selvittelyssä: Lahti, Asikkala, Hollola, Kärkölä, Orimattila, Padasjoki, Hartola, Heinola ja Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä. Ohjaustyöryhmässä Heinolan edustajana on ollut palvelupäällikkö Elsi Lääveri.

Maakunnallisen selvitystyön tavoitteena on toiminnan kustannustehokkuus ja säästöjen aikaan saaminen, toiminnan kehittäminen, säästöjen (hankintalaki, kuntalain yhtiöittämisvelvoite) noudattaminen ja maakuntauudistukseen varautuminen.

Taustalla on Hyvinvointikuntayhtymän tiukka talousarvio ja eri toimintoihin kohdistuvat säästöpainheet. Valmistelussa on edellytetty, että ruoka- ja laitoshuoltopalveluiden osuus säästöistä vuoden 2017 aikana olisi 2,7 milj. euroa.

Ohjausryhmä on kokoontunut ensimmäisen kerran 25.11.2016, jolloin aikataulun osalta on todettu, että työryhmän työllä on kiire säästöjen mahdollistamiseksi. Selvitystyön lähtökohtana on todettu, että säästöjen aikaansaamiseksi maakunnan toiminnot tulisi yhdistää. Ohjausryhmän tehtäväksi on muodostunut tukipalvelujen eli ruoka- ja laitoshuollon yhdistämisen selvittäminen sekä yhdistämisellä aikaan saatavat vaikutukset.

Ohjausryhmälle on nimetty myös seuraavat alatyöryhmät, jotka omalta osaltaan osallistuvat selvitystyöhön: henkilöstöryhmä, organisoitiryhmä, toimintasuunnitelmatyöryhmä sekä sopimustyöryhmä. Valmistelutyön tueksi on tilattu myös organisointimuotoa koskeva selvitys Inspira Oy:ltä, joka on käsitelty ohjaustyöryhmässä 3.2.2017

Maakunnallisen selvityksen osalta aikataulu etenee siten, että Lahden kaupunki on tehnyt päätöksen 3.4.2017 ruoka- ja laitoshuoltotoiminnot yhtiöitettään kahdeksi (2) yhtiöksi: Päijät-Hämeen Ateria Oy ja Päijät-Hämeen laitoshuolto Oy. Lahti on siirtämässä toiminnat yhtiölle 1.5.2017 ja hyvinvointikuntayhtymä 1.6.2017. Muilta kunnilta odotetaan päätöstä 30.6.2017 mennessä siitä, tulevatko ne mukaan yhtiöön, siirtävätkö henkilöstön yhtymään ilman yhtiön osakkuutta vai tekevätkö jotain muuta. Mahdolliset henkilöstösiirrot toteutettaisiin alustavan suunnitelman mukaan viimeistään 31.12.2017. Siirron lopullisesta ajankohdasta sovitaan vielä erikseen.

Heinolassa kaupunginjohtoryhmä on käsitellyt asiaa 14.2.2017 ja pyytänyt tekniseltä toimelta selvitystä vaihtoehtoisista ruoka- ja siivouspalvelujen toteuttamismalleista. Selvitys annettiin johtoryhmän jäsenille 14.3.2017. Palvelupäällikkö Elsi Lääveri antoi selvityksen kaupunginhallituksen ajankohtaiskatsauksessa 3.4.2017.

Oman selvitystyön tarkoituksena on ollut selvittää erilaisia vaihtoehtoja ruoka- ja siivouspalveluiden toiminnan suhteen.

Selvityksessä esitetään yhtiöön siirtymiseen liittyviä havaintoja ja vaikutuksia Heinolan kannalta. Tilanteen selvittelyssä on käytössä tämän hetkinen, yhtiön selvityksestä saatu tieto.

Verotuksen kannalta yhtiöittäminen aiheuttaa lisäkustannuksia sekä yhtiöittämisen toteutuksessa, että myös yhtiön toiminnassa. Näistä kustannuksista ei ole saatavilla riittäviä laskelmia tai kustannusarvioita. Myös palveluhinnoittelun periaatteet ja määrittelyt ovat vielä kesken. Toisin sanoen sitoutuessaan yhtiön palvelujen ostoon, emme voi tietää mikä on palvelujen lopullinen hinta. Tästä syystä emme voi myöskään vertailla omana työnä tehdyn palvelun hintaa ostohintaan.

Yhtiöittäminen vähentää toiminnan läpinäkyvyyttä, sillä se siirtää toiminnan pois julkisuusperiaatteen piiristä. Osakkaanakin Heinolan vaikutusmahdollisuudet olisivat rajatut. Yhtiöiden enemmistöomistus on Lahden kaupungilla.

Erilliset ateria- ja laitoshuolto-yhtiöt voivat heikentää toiminnan tehokkuutta, jos yhdistelmätyön suorittaminen palvelukohteissa ei ole mahdollista. Heinolan ruoka- ja siivouspalveluissa toiminnan etuna on yhdistelmätyön mahdollisuus palvelukohteissa ja työn joustava tarkastelu asiakkaan toiminnanmuutoksessa.

Henkilöstö tulee siirtymään liikkeenluovutus periaattein perustettavaan yhtiöön. Mahdollisten varhaiseläketapahtumien vuoksi kunnille tulevat varhaiseläkemaksut niiden työntekijöiden osalta, joiden työhistoria on ko. kunnassa, joten henkilöstökuluja voi tulla entiselle työnantajalle 5-6 vuoden ajan siirtohetkestä lukien. Euromääriä ei pystytä ennakkoon arvioimaan.

Lisäksi on huomioitava, että liikkeenluovutussopimusluonnoksessa on linjattu, että Lahden työntekijöillä on irtisanomissuoja kuntaliitoksen myötä ja tämä suoja päättyy 2020. Päätös tarkoittaa, että Heinolasta siirtyvällä henkilöstöllä tätä suojaa ei olisi.

Toimintojen tehokkuuden lisäämisessä on tulevaisuudessa omat haasteensa. Oltiinpa sitten yhtiössä tai tuotettiin palveluja omana toimintana. Tehokkuuden lisäämiseksi tulee kiinnittää huomiota myös henkilöstön kehittämiseen ja johtamiseen. Kustannusvaikutuksia voidaan vähentää kehittämällä prosesseja, toimintamalleja ja lisätä teknologian käyttöä.

Palvelun tuottajaa valittaessa on mietittävä, kenellä on parhaat toimintaedellytykset palvelun laadukkaalle ja tehokkaalle tuottamiselle. Vaihtoehdot on mietittävä ja vertailtava tarkasti. Voidakseen valita paras palvelun tuottaja on oltava selkeä tietämys siitä, mitä ollaan hankkimassa, mitä halutaan, mitä mahdollisesti ollaan saamassa ja miten palvelut vastaavat asiakkaiden odotuksia.

Ne työntekijät, joiden tehtävistä yli 50 % muodostuu sote-tukipalvelualueella, siirtyvät maakunnalliseen sote-yhtymään, kun maakunta uudistus tulee voimaan. Liittymiselle ei ole selkeitä perusteita ennen kuin sote-uudistus on otettu käyttöön.

Koulu- ja päiväkotiruokailu sekä siivouspalvelut säilytetään omana työnä.

Aineisto on nähtävänä extranetissa.

Ehdotus:

Teknisen toimen johtaja (TP): Tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

1) Sivistyspalveluiden ja muiden toimialojen ruoka- ja siivouspalveluita tarjotaan tulevaisuudessa edelleen kaupungin omana toimintana.

2) Sote-palveluille tukipalveluita tuottavat Heinolan kaupungin ruoka- ja siivouspalvelun sote-tukipalvelualueen työntekijät (13 ruokapalvelun ja 25 siivouspalvelun työntekijää) siirretään liikkeenluovutuksen periaatteella Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymään tai mahdollisesti perustettaviin yhtiöihin. Siirtäminen tapahtuu sote-maakuntauu-

distuksen voimaantullessa, joka tämän hetken tiedon mukaan astuu voimaan aikaisintaan 1.1.2019.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku: muutoksenhakukielto

Jatkokäsittely: kaupunginhallitus

Tiedoksianto: Kopio Elsi Lääveri

Khall 08.05.2017 § 123

Aineisto on nähtävänä kaupunginhallituksen ekstranetissä.

Hollolan valtuusto on 3.4.2017 päättänyt pitää sivistystoimen ja muiden toimialojen ruoka- ja siivouspalvelut tulevaisuudessa omana toimintana, Hartolan kunnanhallitus on 24.4.2017 päättänyt esittää valtuustolle, että kunta liittyy Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy:n ja Päijät-Hämeen Laitoshuoltopalvelut Oy:n omistajiksi ja liiketoiminta, sopimukset ja henkilöstö siirtyvät 1.7.2017 alkaen yhtiöiden palvelukseen, Asikkalan tekniselle lautakunnalle 2.5.2017 on esitetty, että että Asikkala ei liity osakkaaksi tuleviin yhtiöihin eikä siirrä henkilöstöään esitetyn aikataulun mukaan yhtiöihin, koska tarvetta nopeisiin ratkaisuihin ei ole.

Ehdotus: Vs. kaupunginjohtaja (SM): Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuuston päätettäväksi, että

1) Heinolan kaupunki ei liity osakkaaksi Päijät-Hämeen Ateria Oy:öön eikä Päijät-Hämeen Laitoshuolto Oy:öön,

2) hyvinvoinnin ja muiden toimialojen ruoka- ja siivouspalveluita tarjotaan tulevaisuudessa edelleen kaupungin omana toimintana

ja

3) Heinolan kaupunki varautuu siihen, että sote-palveluille tukipalveluita tuottavat Heinolan kaupungin ruoka- ja siivouspalvelun sote-tukipalvelualueen työntekijät (13 ruokapalvelun ja 25 siivouspalvelun työntekijää) siirretään liikkeenluovutuksen periaatteella Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymään, muuhun maakunnan organisaatioon tai mahdollisesti perustettaviin yhtiöihin sote-maakuntaudistuksen mahdollisesti voimaantullessa aikaisintaan 1.1.2019.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku: muutoksenhakukielto

Jatkokäsittely: kaupunginvaltuusto

Ehdotus:	Kaupunginhallitus: Kaupunginvaltuusto päättää, että	
	1) Heinolan kaupunki ei liity osakkaaksi Päijät-Hämeen Ateria Oy:öön eikä Päijät-Hämeen Laitoshuolto Oy:öön,	
	2) hyvinvoinnin ja muiden toimialojen ruoka- ja siivouspalveluita tarjotaan tulevaisuudessa edelleen kaupungin omana toimintana ja	
	3) Heinolan kaupunki varautuu siihen, että sote-palveluille tukipalveluita tuottavat Heinolan kaupungin ruoka- ja siivouspalvelun sote-tukipalvelualueen työntekijät (13 ruokapalvelun ja 25 siivouspalvelun työntekijää) siirretään liikkeenluovutuksen periaatteella Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymään, muuhun maakunnan organisaatioon tai mahdollisesti perustettaviin yhtiöihin sote-maakuntauudistuksen mahdollisesti voimaantullessa aikaisintaan 1.1.2019.	
Päätös:	Kaupunginvaltuusto	
	1) hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti,	
	2) hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti ja	
	3) hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.	
Muutoksenhaku:	valitusosoitus, kuntalaki	
Tiedoksianto:	Virallinen ote Kopio	Lahden kaupunki tekninen toimi